

Westphaliæ i Tabula.

374

Regio & unde dicta.

VV

Westphalia, quæ in Methodo nostra sequitur, unde nomen acceperit, opiniones variant. Nonnulli eam a Vesta Dea sic dictam arbitrantur, quasi *Vestaliæ*: quod ea hic olim fuerit culta. *Westphalos* ergo quasi Vestalios dictos esse volunt: Malunt tamen alii a vento Occidentali sic dictos credere: qui enim inquit ultra Visurgim fluvium Orientalem plagam oc-

cupant, *Oostvali* Saxones cognominantur, ab *Oost* vento Orientali, & *Valen*, quod lingua Saxonica pullum equinum significat, quem in militaribus signis habuerunt. *Ætas* id nominis abolevit in Orientalibus, & generalis illa Saxonix appellatio permansit. Sic Westphali, qui cis Visurgim versus Occasum habitant, ab *VWest* Occiduo vento, nuncupantur. Alij denique a campo id est *Veldi* potius quam *Valen*, *VWestphalos* dictos arbitrantur. Ea hodie ab Ortum habet Visurgim, ad Meridiem Hafsia Montes, quos Ptolemæus Obnobios vocat: ad Occidentem Rhenus est: ad Septentrionem Frisiam, Hollandiam, Trajectensem ac Trans-

Saxs.

*Cœli qualitas,
Solifertilitas.*

Isalanum tractum respicit. Aër est durus quidem frigidusque, at salubris. Regio satis est frugifera, sed earum rerum, quæ magis alendis gregibus quam hominibus conducunt. Arborum fructus generat varios, ut sunt Poma & Noces, item Glandes quibus saginantur Porci. Fertiliior est circa Sufatum & Hammonem: fertilissima ad Paderbornam & Lippiam. Ad Amisum vero quibusdam locis deserta. Compascua est Monasteriensis Diœcesis, item is tractus qui alicubi Visurgim fluvium respicit. Nemorosa est per totam Surlandiam, & Bergenensem Comitatum: Metallis non caret in ditione Coloniensi & Comitatu Marchico: Salinarum etiam

Animalium varietas.

Imperium Majorum.

foecunditate alibi regio commendatur. Animalium domesticorum numerosissimos alit greges, & potissimum Porcorum quibus abundat, qui Principum mensis ob pernas delicatiores expetuntur. Ferarum quoque in Silvis affatim habet. Westphalos *Carolus Magnus* cognomine, primus devicit, & Christiana Religione imbui iussit. Episcopatus instituit, Monasteriensem, Osnaburgensem, Paderbornensem & Mindensem. Quis vero post Carolum Magnum rerum status per Westphaliæ, quis rerum summæ præfuerit, an tota Pontificibus paruerit, non reperitur in Annalibus. Equidem in Orientali Saxonix erant seculares Domini, qui rerum tenebant gubernacula: primo quidem Reges de stirpe Caroli Magni, sub quibus tamen Duces Saxonix de genere Wedekindi paullatim magis atque magis increverunt usque ad Henricum primum Regem Romanorum, a quo tres per ordinem *Ottones*, deinde etiam Marchiones Saxonix nati ex Henrico Duce Bavariæ Fratre primi Ottonis. Westphalia vero quæ est Occidua Saxonix, quos habuerit Principes seculares illa tempestate rem cum Episcopis administrantes, omnino non legimus. Sequenti tamen ætate *Henricus Dux Leo*, & ante eum Avus illius *Luderus* Dux Saxonix inde Imperator, Westphaliæ tenuisse leguntur. Nam ab eodem Henrico cum destitueretur per sententiam Imperatoris Friderici I, Ducatus Westphaliæ titulum sibi Archiepiscopus Coloniensis vendicabat, tenentque eundem Duces Saxonix Inferioris de genere Comitum de Anholt. Tenet & jam dictus Episcopus bonam partem ejus Regionis, maxime Angriam; cui nunc Westphali parent, suisque Nobilibus, quorum fere Mancipia sunt, ac jugum durissimum sufferunt. Sedes hic olim habuerunt suas

Teutoni